

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

“Жасанды интеллект және дефектология: ерекше балаларды дамытудағы жаңа мүмкіндіктер”ЖАРИЯЛАНДЫ
04.06.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/180313/>

Автор: Салим Жанар Галимқызы

Жасанды интеллект және дефектология: ерекше балаларды дамытудағы жаңа мүмкіндіктер

Қазіргі заман – технологиялық серпіліс пен ақыл-ой еңбегінің дәуірі. Бұл даму білім беру саласынан да айналып өтпейді. Әсіресе, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істейтін дефектолог мамандар үшін жасанды интеллект (AI) – тиімді көмекшіге айналып келеді.

Жасанды интеллект не береді?

Дефектологтың басты мақсаты – әр баланың жеке ерекшелігіне сай даму бағытын анықтап, тиімді әдістеме ұсыну. Бұл процесті жеңілдетуде AI-дың берері көп:

Сөйлеу қабілетін дамыту құралдары

Арнайы қосымшалар арқылы AI баланың дыбыс айтуын, сөйлеу ырғағын, сөздік қорын бақылап, нақты кері байланыс бере алады. Мысалы, логопедтік жаттығуларды интерактивті форматта орындау баланың қызығушылығын арттырады.

Диагностика мен деректерді талдау

Баланың даму динамикасын жүйелі түрде бақылап, нәтижелерін график түрінде көрсету арқылы мұғалім мен ата-ана нақты жоспар құра алады.

Жеке оқу маршруттарын құру

Жасанды интеллект баланың мінез-құлқы, есте сақтау қабілеті, сөйлеу деңгейі негізінде дербес оқу бағытын ұсына алады.

Қандай құралдар пайдалы?

Tobii Dynavox, Ghotit Real Writer, Speech Blubs секілді сөйлеуді дамытатын қосымшалар; AI-based AAC (augmentative and alternative communication) құралдары – тілсіз немесе шектеулі сөйлейтін балалар үшін таптырмас көмекші.

Дефектолог үшін артықшылықтары:

Уақыт үнемдеу

Оқу материалдарын автоматты түрде бейімдеу

Шығармашылық әдістерді кеңейту

Баланың әлеуетін тереңірек ашу

Адам жүрегі мен технология үйлесімі

Жасанды интеллект – тек құрал. Нағыз нәтижеге қол жеткізу үшін дефектолог маманның жүрегі, білімі, мейірімі мен кәсіби шеберлігі қажет. Ал AI – сол жолда көмекші, бағыттаушы.

Қорытынды:

Болашақтың дефектологы – технологияны меңгерген, жаңашыл, баланың жанын түсіне білетін маман. Жасанды интеллект арқылы біз ерекше балалардың өмірін жеңілдетіп қана қоймай, оларды қоғамға жақындатуға үлкен қадам жасаймыз.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.